

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет психології та історії
Кафедра філософії та соціальних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
завідувач кафедри

д.ф.н., проф. Харченко Ю. В.

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Геоконфліктологія

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота

(назва)

Форма навчання денна

(денна, заочна.)

2025– 2026 навчальний рік

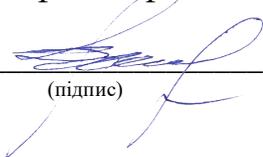
Робоча програма навчальної дисципліни “Геоконфліктологія” розроблена на основі освітньо-професійної програми “Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота” навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня “бакалавр” за спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія)

Розробники: Маслова Наталія Миколаївна, доцент, доцент кафедри філософії та соціальних наук, кандидат географічних наук, доцент

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри філософії та соціальних наук

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри філософії та соціальних наук

(підпис)

Харченко Ю. В.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни “Геоконфліктологія” для студентів спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. – 17 с.

© Маслова Н. М., 2025 рік
© ЦДУ імені В. Винниченка,
2025 рік

• ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання _____ (назва)	Спеціальність: <u>014.07 Середня освіта (Географія)</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		3-й	-
Загальна кількість годин: 90		Семестр	
		6-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 2 год. самостійної роботи студента: 3 год.	Освітня програма: <u>Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота</u> (шифр і назва)	20 год.	-
		Практичні, семінарські	
	14 год.	-	
	Лабораторні		
	- год.	-	
	Самостійна робота		
	56 год.		
	Консультації:		
	-	-	
	Вид контролю:		
залік	-		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з теоретико-методологічними засадами геоконфліктології як нового напрямку суспільної географії, основними парадигмами геоконфліктології, суттю та різновидами конфліктів, чинниками виникнення та шляхами врегулювання різних типів територіально-політичних конфліктів.

Завдання:

- ознайомити студентів з з теоретико-методологічними засадами геоконфліктології як нового напрямку суспільної географії, сновними парадигмами геоконфліктології;
- формування знання базових понять і підходів, що забезпечують розуміння просторової природи конфліктів та формують у студентів цілісне бачення сучасних конфліктних процесів у глобальному та регіональному вимірах;

- сформувані знання про закономірності виникнення, перебігу, наслідки та можливі шляхи врегулювання територіально-політичних конфліктів;
- розширити знання про географію територіально-політичних та геополітичних конфліктів в сучасному світі, їх передумови, учасників, особливості перебігу, наслідки та можливі шляхи врегулювання
- сформувані у студентів потребу глибинного осмислення суті конфлікту та здатність до аналізу та прогнозування шляхів вирішення будь-якого конфлікту;
- ознайомити студентів з проблемами глобальної безпеки, шляхами подолання нерівності в світі тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна: здатність розв'язувати професійні проблеми та спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти та організації краєзнавчо-туристичної роботи, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки, застосовувати інноваційні технології в роботі, критично та творчо мислити.

загальні	фахові
<p>ЗК1 – базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння фахових дисциплін та професійної діяльності вчителя.</p> <p>ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК11 – навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді, спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність); здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина (громадянська компетентність).</p>	<p>ФК10 – здатність до системного географічного мислення, критичного сприйняття інформації, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати географічні закономірності та причиннонаслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.</p> <p>ФК13 – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та 10 релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

Знання і розуміння

Студент:

ПРН2 – описує основні механізми функціонування природних комплексів, суть територіальної організації суспільства, окремих їх компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

ПРН6 – знає та розуміє закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

Уміння

Студент:

ПРН10 – географічно мислить, критично сприймає інформацію; пояснює основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; встановлює географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства;

ПРН11 – встановлює закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретичні засади геоконфліктології

Тема 1. Геоконфліктологія як складова суспільної географії. Предмет, об'єкт, мета та завдання дослідження в геоконфліктології. Основні поняття геоконфліктології. Функції геоконфліктології. Передумови та історія становлення геоконфліктології як науки. Теорії та концепції конфліктів. Концепції соціально-класового конфлікту (К. Маркс), функціоналістичного пояснення конфлікту (Г. Зімел), діалектична (Р. Дарендорф), структурно-функціоналістична (Т. Парсонс), ігрова (А. Рапопорт). Теорії конфлікту. Соціальна теорія конфлікту. Моделі конфлікту: аналітична, позитивно-функціонального конфлікту (Л. Козер). Конфлікт в неокласичній економічній школі (Дж Хіршлайфер, С. Скапердас). Математичні моделі економічної конкуренції та співробітництва (Дж Нейман, О. Мортенштерн). Парадигми в геоконфліктології (конфліктологічна, функціоналістська, системна, конструктивістська).

Тема 2. Конфлікт як предмет дослідження геоконфліктології. Поняття конфлікту. Структура конфлікту: мікросередовище (сторони, предмет, об'єкт, особливості мікросередовища конфлікту), макросередовище (провокатори, обсервери, медіатори, пацифікатори), особливості сприйняття конфліктної ситуації. Функції конфліктів. Причини виникнення конфліктів. Географічний простір як середовище просторових конфліктів. Етапи і фази конфлікту. Циклічність фаз конфлікту. Механізм виникнення конфліктів. Конфліктогени та їх класифікація. Типологія та класифікація конфліктів за різними критеріями. Класифікація просторових конфліктів. Шляхи врегулювання конфліктів, підходи до їх типології. Методи аналізу конфлікту. Моделі аналізу конфлікту. Картографія конфлікту. Основні принципи картографії конфлікту. Закономірності і принципи управління конфліктами. Характеристика методів, стилів вирішення конфліктів (ухилення, поступка, примушування, компроміс, співробітництво). Характеристика методів управління конфліктами. Особливості прогнозування конфліктів. Попередження конфліктів. Загальна географія конфліктів у сучасному світі.

Розділ 2. Географія територіально-політичних конфліктів в сучасному світі

Тема 3. Локальні та регіональні конфлікти у сучасній Європі. Балканський вузол у 90-х роках ХХ ст. – на початку ХХІ ст. Югославська криза: причини та перебіг. ООН, НАТО і югославська криза. Косівська проблема: історичні витоки та сучасний стан. Македонія в контексті югославської кризи. Придністровський конфлікт. Гагаузія. Історичні витоки придністровського конфлікту. Збройний конфлікт початку 90-х років ХХ ст. Спроби дипломатичного вирішення придністровського конфлікту та його сучасний стан. Особливості Гагаузії. РФ і її кавказький регіон. Перша і Друга Чеченські війни. Проблема Дагестану й Інгушетії. Кадіровщина. Проблема Нагірного Карабаху. Локальні та регіональні конфлікти в нових геополітичних умовах. Історичні витоки нагірно-карабахського конфлікту. Перебіг подій наприкінці 80-х – на початку 90-х років ХХ ст. Сучасний стан. Конфлікти на території Грузії. Південна Осетія та Абхазія: історичні витоки конфліктів. Російсько-грузинська війна 2008 р. Невизнані республіки: сучасний стан. Гібридизація конфліктів: окупація Криму та ОРДЛО Російською Федерацією. Референдум 1 грудня 1991 р. в Криму. Мешковщина. Отримання автономного статусу у складі України. Другий Майдан і розгортання подій в Криму: «зелені чоловічки». Анексія Криму та її міжнародно-правові наслідки. Регіональні особливості Донецької і Луганської областей. Революція Гідності на Сході України. Проголошення В. Путіним курсу на Новоросію. Агресія РФ. Проголошення ЛНР і ДНР. Мінський процес.

Тема 4. Локальні та регіональні конфлікти Близького Сходу. Арабо-ізраїльський конфлікт. Історичні витоки конфлікту. Сучасний стан конфлікту. Проблема державних кордонів Ізраїлю. Питання статусу Єрусалиму. Проблема палестинських біженців. Проблема будівництва ізраїльських поселень на окупованих ним територіях. Проблеми автономії і державотворення на арабській території Палестини. Діяльність організацій “Хамас” і “Хезболла”. Чинник Ірану.

Сирійський конфлікт. Історичні витоки сирійського конфлікту. Основні сторони конфлікту. Курдське питання. Інтереси Ірану, Ізраїлю, Туреччини, США, РФ та ЄС у конфлікті. Діяльність «Ісламської держави» в Сирії та Іраку.

Тема 5. Локальні та регіональні конфлікти Південної Азії, ПівденноСхідної Азії та Східної Азії. Конфліктний потенціал Південної Азії та Південно-Східної Азії Кашмірська проблема в індійсько-пакистанських відносинах: історичні витоки та сучасний стан конфлікту. Проблема ядерного протистояння між Індією та Пакистаном. Інтереси провідних держав світу (США, Росії, ЄС, Китаю) в регіоні. Конфлікт у М'янмі. Переслідування рохінджа у М'янмі. Інтереси країн Південно-Східної Азії в суперечностях у Південно-Китайському морі. Конфліктний потенціал Східної Азії Суперечності Росії та Японії за Курильські острови. Суперечності Японії та Китаю. Значення принципу “дві системи - одна держава” для завершення деколонізації територій Китаю і для вирішення проблеми Тайваню. Ядерна програма Північної Кореї. Реакція світового співтовариства на дії Північної Кореї.

Тема 6. Локальні та регіональні конфлікти Африки. Конфлікти і конфліктний потенціал країн Африки «Нова» роль Африки у XXI ст. Африка як арена боротьби за сфери впливу між провідними центрами сили. Інтереси в Африці США, Китаю, країн Європи та Росії. Африка – регіон конфліктів. Основні причини африканських конфліктів. Громадянська війна в Ефіопії і Сомалі. Перемога Еритреї у війні з урядом Менгісту Хайле Маріама в Адіс-Абебі. Міжплеменна боротьба між хуту і тутсі в Руанді і сусідніх країнах. Збройний виступ проти правління Дж.Мобуту в Конго. Громадянська війна у Сьєрра-Леоне, Ліберії і участь міжафриканських сил у спробах врегулювання. Роль Нігерії. Конфлікт і Судані. Утворення Південного Судану. «Арабська весна» і її наслідки для арабських країн Північної Африки.

Тема 7. Локальні та регіональні конфлікти в Америці. Країни Північної та Латинської Америки в системі сучасних міжнародних відносин. Конфліктний потенціал країн Північної та Латинської Америки Відносини США з Канадою і Мексикою. Відносини США з країнами Латинської Америки. Локальні та регіональні конфлікти в нових геополітичних умовах. Геополітична ситуація в Латинській Америці. Основні центри сили. Стан територіальних проблем у відносинах між латиноамериканськими країнами. Збройна боротьба в Латинській Америці (Перу, Колумбія, Венесуела тощо). Наркобізнес і США. Конфлікт у Венесуелі. Роль Куби в Латинській Америці. Куба і США. Конфліктогенний потенціал претензій США на Гренландію.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	Усього	у тому числі						Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.	Консультації	СРС		л	п	лаб.	інд.	Консультації	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Блок/модуль 1														
Розділ 1. Теоретичні засади геоконфліктології														
Тема 1. Геоконфліктологія як складова суспільної географії.	12	2	2	-	-	-	8							
Тема 2. Конфлікт як предмет дослідження геоконфліктології.	16	4	2	-	-	-	10							
Разом за розділом 1	28	6	4	-	-	-	18							

Розділ 2. Географія територіально-політичних конфліктів в сучасному світі												
Тема 3. Локальні та регіональні конфлікти у сучасній Європі.	14	4	2	-	-	-	8					
Тема 4. Локальні та регіональні конфлікти Близького Сходу.	14	4	2	-	-	-	8					
Тема 5. Локальні та регіональні конфлікти Південної Азії, Південно-Східної Азії та Східної Азії	12	2	2	-	-	-	8					
Тема 6. Локальні та регіональні конфлікти Африки	12	2	2				8					
Тема 7. Локальні та регіональні конфлікти в Америці.	10	2	2				6					
Разом за розділом 2	62	14	10	-	-	-	38					
Разом за семестр	90	20	14	-	-	-	56					
Усього годин	90	20	14	-	-	-	56					
Блок/модуль 2												
ІНДЗ			-	-	-	-						
Усього годин	90	20	14	-	-	-	56					

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Геоконфліктологія як складова суспільної географії.	2
2	Конфлікт як предмет дослідження геоконфліктології.	4
3	Локальні та регіональні конфлікти у сучасній Європі.	4
4	Локальні та регіональні конфлікти Близького Сходу.	4
5	Локальні та регіональні конфлікти Південної Азії, Південно-Східної Азії та Східної Азії	2
6	Локальні та регіональні конфлікти Африки	2
7	Локальні та регіональні конфлікти в Америці.	2
	Разом	20

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Геоконфліктологія як складова суспільної географії.	2
2	Конфлікт як предмет дослідження геоконфліктології.	2
3	Локальні та регіональні конфлікти у сучасній Європі.	2

4	Локальні та регіональні конфлікти Близького Сходу.	2
5	Локальні та регіональні конфлікти Південної Азії, Південно-Східної Азії та Східної Азії	2
6	Локальні та регіональні конфлікти Африки	2
7	Локальні та регіональні конфлікти в Америці.	2
Разом		14

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

4.3. Теми лабораторних занять не передбачено

4.4. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1. Теоретичні засади геоконфліктології		
	Конфлікт в неокласичній економічній школі (Дж Хіршлайфер, С. Скапердас).	4
	Моделі конфлікту: аналітична, позитивно-функціонального конфлікту (Л. Козер). Математичні моделі економічної конкуренції та співробітництва (Дж Нейман, О. Мортенштерн).	4
	Методи аналізу конфлікту. Моделі аналізу конфлікту.	5
	Картографія конфлікту. Основні принципи картографії конфлікту.	5
Розділ 2. Географія територіально-політичних конфліктів в сучасному світі		
	РФ і її кавказький регіон. Перша і Друга Чеченські війни. Проблема Дагестану й Інгушетії. Кадировщина.	8
	Діяльність «Ісламської держави» в Сирії та Іраку.	8
	Конфлікт у М'янмі. Переслідування рохінджа у М'янмі.	4
	Інтереси країн Південно-Східної Азії в суперечностях у Південно-Китайському морі.	4
	Громадянська війна у Сьєрра-Леоне, Ліберії і участь міжафриканських сил у спробах врегулювання.	4
	Перемога Еритреї у війні з урядом Менгісту Хайле Маріама в Адіс-Абебі.	4
	Збройна боротьба в Латинській Америці (Перу, Колумбія, Венесуела тощо). Наркобізнес і США. Конфлікт у Венесуелі.	6
Разом		56

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання не передбачено

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

Методи навчання:

За джерелом знань:

1. *словесні*: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, бесіда, дискусія, диспут;
2. *наочні*: демонстрація, ілюстрація;
3. *практичні*: практичні роботи, вправи, аналіз концепцій, робота з різними джерелами інформації, складання конспектів (тез), підготовка рефератів, доповідей, повідомлень, мультимедійних презентацій, аналіз проблемних ситуацій, метод проектів тощо.

За характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; пошуковий; дослідницький.

Дистанційні методи навчання: телекомунікаційні методи (інтерактивні лекції, практичні заняття, on-line консультації в режимі зустрічей у Google Meet; робота у Viber-групах, Zoom-конференції), самостійна робота студентів з використанням освітньої платформи Google Classroom.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- залік;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи, участь у обговореннях;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни включає:

- *поточний контроль (ПК)* – оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу з окремих складових (модулів) навчальної програми дисципліни під час аудиторних занять, консультацій та результатів самостійної роботи й оцінюється сумою набраних балів;

- *підсумковий (семестровий) контроль (ПСК)*.

Форми поточного контролю:

- *поточна оцінка* – кількість балів, яку отримує студент у результаті контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних занять, завдань до самостійної роботи, захисту практичних робіт, конспектів уроків тощо);

- *підсумкова поточна оцінка* – сумарна кількість балів, яку отримує студент за результатами здійснення поточного контролю.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю є* перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи.

Оцінюванню підлягають:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- активність при обговоренні питань практичного заняття;

- виконані практичні роботи, конспекти уроків та позакласних заходів;
- реферати, презентації, доповіді;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань тощо.

Методи поточного контролю: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, перевірка практичних робіт, перевірка конспектів (тез), перевірка виконання самостійної роботи, захист рефератів, повідомлень, мультимедійних презентацій, проектів; опитування, тестування, контрольні роботи, перевірка виконаних завдань у Google Classroom тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з методики навчання географії

Оцінювання якості знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточне оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях, консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попередньо отриману оцінку) та під час контролю за самостійною роботою студентів.

Види робіт студентів, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- виконання практичної роботи;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка конспектів-уроків;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань тощо.

Максимальний бал з кожно тему практичного заняття – **14 балів**, в тому числі:

- за усну чи письмову відповідь, реферат, презентацію з теми – 5 балів;
- за виконання та захист практичної роботи – 5 балів;
- за самостійну роботу з теми — 4 бали.

Крім того, студент має змогу отримати 0,5 бали за доповнення, 5 балів — за реферат чи презентацію з теми.

Критерії оцінювання студентських теоретичних усних відповідей на практичних заняттях

Враховується:

- .рівень осмислення навчального матеріалу;
- .рівень сформованості аналітичних вмінь і концептуальних підходів;
- .повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
- .використання додаткової літератури;
- .порівняння, зв'язок з практикою, наявність висновків.

5 б. ставиться за досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату курсу та теоретичного матеріалу тієї чи іншої теми. Вільне оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань курсу та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою культурою мовлення. У відповіді мовні та стилістичні помилки.

4 б. ставиться у випадку, коли відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Матеріал викладено правильною мовою, але присутні окремі стилістичні помилки.

3 б. ставиться коли відповідь неповна, фрагментарна. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу в цілому сформований, але студент оперує, як правило, одним підходом до тієї чи іншої проблематики, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, часто порушується послідовність та логіка викладу. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми, геополітичні ідеї провідних вчених. Відповідь позбавлена творчого підходу і має формальний характер. Студент використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

2 б. ставиться коли відповідь фрагментарна. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу майже не сформований. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми, геополітичні ідеї провідних вчених. Відповідь має формальний характер. Студент не може застосувати знання на практиці. У відповіді наявні фактичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться коли відповідь дуже поверхова. Студент не має системних знань з курсу. Понятійно-термінологічний апарат курсу не сформований. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу.

Критерії оцінювання практичної роботи

5 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання практичної роботи з теми. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу з теми практичного заняття. При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Якісно та охайно виконаний графічний та картографічний матеріал. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

4 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для практичної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь на питання викладача при захисті роботи майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. При виконанні практичних завдань студент продемонстрував уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Картографічний та графічний матеріал виконаний якісно, але не достатньо охайно. Наявні висновки до кожного завдання, але у деяких висновках недостатня доказова база. У практичній роботі присутні окремі стилістичні помилки.

3 б. ставиться, коли студент виконав 2/3 завдань або виконав всі завдання практичної роботи, але 1/2 з них виконана не досить якісно. Відповідь на теоретичні питання під час захисту практичної роботи неповна, фрагментарна. Студент продемонстрував недостатній рівень оволодіння вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати тощо. Картографічний та графічний матеріал виконаний неякісно. У роботі наявні фактичні та/або стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань практичної роботи. Демонструє вкрай поверхові знання з тем теоретичного блоку під час захисту роботи. Студент недостатньо оволодів вміннями аналізу, порівняння тощо. Картографічний та графічний матеріал відсутній або виконаний з помилками та неохайно. Відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться, коли студент виконав менше 1/3 завдань практичної роботи зі значними помилками та неточностями. Демонструє вкрай поверхові знання з тем теоретичного блоку під час захисту роботи. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

Максимальна кількість балів за завдання для самостійної роботи з кожної теми практичного заняття – **4 бали**.

4 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання для самостійної роботи. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тем курсу дисципліни, що виноситься на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна,

насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань дисципліни та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

3 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

1 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання рефератів

При оцінюванні реферату враховуються:

- ступінь розкриття теми;
- рівень науковості та доступності тексту реферату;
- вміння працювати з науковою літературою, систематизувати та структурувати матеріал;
- наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень;
- використання при підготовці реферату декількох джерел інформації;
- дотримання вимог до оформлення реферату (наявність титульної сторінки, плану, вступу; правильність оформлення посилання на використані джерела; список використаних джерел; оцінка грамотності та культури викладу; дотримання вимог до обсягу реферату тощо);
- вільне володіння матеріалом реферату при захисті.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за реферат – **5 балів**.

5 балів ставиться, коли виконані всі вимоги до написання реферату: позначена проблема і обґрунтована її актуальність, зроблено короткий аналіз різних точок зору на дану проблему і логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення.

4 бали ставиться, коли основні вимоги до реферату виконані, але при цьому допущені незначні недоліки, не зовсім витриманий обсяг реферату, є недоліки в оформленні.

3 бали ставиться, коли основні вимоги до реферату виконані, але при цьому допущені значні недоліки, є значні неточності у викладі матеріалу; відсутня логіка викладу, не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні.

2 бали виставляється якщо є істотні відступи від вимог до реферування, тема висвітлена дуже поверхово або частково, відсутні висновки; не витриманий обсяг реферату; є серйозні недоліки в оформленні.

1 бал виставляється у випадку, коли тема реферату не розкрита, продемонстровано нерозуміння студентом проблеми; обсяг реферату занадто малий; не дотримано вимог до оформлення реферату.

Критерії оцінювання презентації

При оцінюванні комп'ютерної презентації враховуються:

- наявність титульного слайда, на якому зазначено назву доповіді/презентації та відомості про авторів;
- логічна послідовність слайдів;

- дотриманні вимог до тексту слайдів (наявність заголовків, які висвітлюють основну ідею цього слайда; не більше ніж 6-8 рядків тексту на слайді, по 6-8 слів у рядку; текст повинен складатися з простих речень та коротких слів; розмір символів тексту має бути достатнім для розпізнавання з найвіддаленішого кутка аудиторії, рекомендований розмір символів не менше ніж 24 пт.).
- дотримання вимог до графічних об'єктів на слайдах (кількість зображень повинна бути достатньою для ілюстрації змісту слайда або виступу, але не переобтяжувати сприйняття відомостей; варто вибирати такі зображення, на яких деталі добре розрізняються; на одному слайді мають бути зображення одного стилю (або фотографії, або мальовані зображення) тощо).
- дотримання вимог до оформлення презентації: слайди не повинні бути перенасичені текстом, а містити більше графічних, картографічних та ілюстративних матеріалів; усі слайди бажано оформлювати в одному стилі; у кольоровій гамі презентації рекомендується використовувати не більше ніж 2-3 кольори та 2-3 їх відтінки; для демонстрації презентації на великому екрані з використанням мультимедійного проектора колір тла слайдів має бути світлим; колір тексту має бути контрастним до кольору тла.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за презентацію – **5 балів**.

5 балів ставиться, коли виконані всі вимоги до змісту презентації, повною мірою розкрита тема, дотримана логіка викладу матеріалу, витриманий обсяг презентації, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення слайдів.

4 бали ставиться, коли основні вимоги до змісту презентації виконані, але при цьому допущені незначні недоліки, дещо порушена логіка викладу або не зовсім витриманий обсяг презентації, є недоліки в оформленні слайдів.

3 бали ставиться, коли основні вимоги до змісту презентації виконані, але при цьому допущені значні недоліки у викладі матеріалу; відсутня або порушена логіка викладу; не витриманий обсяг презентації або матеріалу у слайдах; є недоліки в оформленні слайдів.

2 бали виставляється якщо є істотні відступи від вимог до презентації, тема висвітлена дуже поверхово або частково; відсутня логіка викладу, відсутні висновки; не витриманий обсяг реферату; є серйозні недоліки в оформленні слайдів.

1 бал виставляється у випадку, коли тема презентації не розкрита, продемонстровано нерозуміння студентом проблеми; обсяг презентації занадто малий; не дотримано вимог до оформлення слайдів.

Підсумковий (семестровий) контроль

З дисципліни «Геоглобалістика» передбачена така форма підсумкового контролю як залік. Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 60 % від 100 балів), сумарний результат семестрового контролю в балах та дворівневою шкалою «зараховано», «не зараховано» та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перекладання для ліквідації академзаборгованості.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Геоконфліктологія як складова суспільної географії. Предмет, об'єкт, мета та завдання дослідження в геоконфліктології.
2. Основні поняття геоконфліктології. Функції геоконфліктології.
3. Становлення конфліктології як науки. Передумови та історію становлення геоконфліктології.
4. Теорії та концепції конфліктів.
5. Парадигми в геоконфліктології.
6. Поняття конфлікту. Структура конфлікту. Функції конфліктів.
7. Причини виникнення конфліктів.

8. Етапи і фази конфлікту. Циклічність фаз конфлікту.
9. Механізм виникнення конфліктів.
10. Конфліктогени та їх класифікація.
11. Типологія та класифікація конфліктів за різними критеріями.
12. Шляхи врегулювання конфліктів, підходи до їх типології.
13. Методи аналізу конфлікту. Моделі аналізу конфлікту. Картографія конфлікту. Основні принципи картографії конфлікту.
14. Закономірності і принципи управління конфліктами. Характеристика методів, стилів вирішення конфліктів (ухилення, поступка, примушування, компроміс, співробітництво).
15. Особливості прогнозування конфліктів. Попередження конфліктів.
16. Загальна географія конфліктів у сучасному світі.
17. Балканський вузол у 90-х роках ХХ ст. – на початку ХХІ ст.
18. Югославська криза: причини та перебіг. ООН, НАТО і югославська криза. Косівська проблема: історичні витоки та сучасний стан. Македонія в контексті югославської кризи.
19. Придністровський конфлікт. Гагаузія. Історичні витоки придністровського конфлікту. Збройний конфлікт початку 90-х років ХХ ст. Спроби дипломатичного вирішення придністровського конфлікту та його сучасний стан. Особливості Гагаузії.
20. РФ і її кавказький регіон. Перша і Друга Чеченські війни. Проблема Дагестану й Інгушетії. Кадировщина.
21. Проблема Нагірного Карабаху. Історичні витоки нагірно-карабахського конфлікту. Перебіг подій наприкінці 80-х – на початку 90-х років ХХ ст. Сучасний стан.
22. Конфлікти на території Грузії. Південна Осетія та Абхазія: історичні витоки конфліктів. Російсько-грузинська війна 2008 р. Невизнані республіки: сучасний стан.
23. Гібридизація конфліктів: окупація Криму та ОРДЛО Російською Федерацією.
24. Арабо-ізраїльський конфлікт Історичні витоки конфлікту. Сучасний стан конфлікту. Проблема державних кордонів Ізраїлю. Питання статусу Єрусалиму. Діяльність організацій “Хамас” і “Хезболла”. Чинник Ірану.
25. Сирійський конфлікт. Історичні витоки сирійського конфлікту. Основні сторони конфлікту. Курдське питання. Інтереси Ірану, Ізраїлю, Туреччини, США, РФ та ЄС у конфлікті. Діяльність «Ісламської держави» в Сирії та Іраку.
26. Кашмірська проблема в індійсько-пакистанських відносинах: історичні витоки та сучасний стан конфлікту. Проблема ядерного протистояння між Індією та Пакистаном. Інтереси провідних держав світу (США, Росії, ЄС, Китаю) в регіоні.
27. Конфлікт у М'янмі. Переслідування рохінджа у М'янмі.
28. Інтереси країн Південно-Східної Азії в суперечностях у Південно-Китайському морі. Конфліктний потенціал Східної Азії.
29. Суперечності Росії та Японії за Курильські острови. Суперечності Японії та Китаю.
30. Значення принципу “дві системи - одна держава” для завершення деколонізації територій Китаю і для вирішення проблеми Тайваню.
31. Ядерна програма Північної Кореї. Реакція світового співтовариства на дії Північної Кореї.
32. «Нова» роль Африки у ХХІ ст. Африка як арена боротьби за сфери впливу між провідними центрами сили. Інтереси в Африці США, Китаю, країн Європи та Росії. Африка – регіон конфліктів. Основні причини африканських конфліктів.
33. Громадянська війна в Ефіопії і Сомалі.
34. Перемога Еритреї у війні з урядом Менгісту Хайле Маріама в Адіс-Абебі.
35. Міжплеменна боротьба між хуту і тутсі в Руанді і сусідніх країнах.
36. Збройний виступ проти правління Дж.Мобуту в Конго.
37. Громадянська війна у Сьєрра-Леоне, Ліберії і участь міжафриканських сил у спробах врегулювання.
38. Роль Нігерії.
39. Конфлікт і Судані. Утворення Південного Судану.
40. «Арабська весна» і її наслідки для арабських країн Північної Африки.

41. Відносини США з Канадою і Мексикою.
42. Відносини США з країнами Латинської Америки.
43. Геополітична ситуація в Латинській Америці. Основні центри сили. Стан територіальних проблем у відносинах між латиноамериканськими країнами.
44. Збройна боротьба в Латинській Америці (Перу, Колумбія, Венесуела тощо). Наркобізнес і США. Конфлікт у Венесуелі.
45. Роль Куби в Латинській Америці. Куба і США.
46. Конфліктогенний потенціал претензій США на Гренладію.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання							Сума
Розділ 1		Розділ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
14	14	15	15	14	14	14	

T1, T2 ... T15 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності “Політологія” / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. - Ужгород: Видавничий дім “Гельветика”, 2021. - 786 с.
2. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, О. М. Сахань, В. Д. Воднік. Харків : Право, 2021. 224 с.
3. Конфліктологія: Конспект лекцій. Для підготовки магістрів усіх форм навчання /В.Я.Галаган, В.Ф.Орлов, О.М.Отіч. К.: ДЕДУТ, 2008. 293 с.
4. Стафійчук В.І. Геоконфліктологія : навч.-метод. комплекс. Київ : Альфа-Пік, 2019. 50 с.
5. Стафійчук В.І. Політична географія світу : навч. посібник (рекомендовано МОН). Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019 (Стереотипне видання). 306 с.
6. Топчєв О.Г. Основи суспільної географії: Навчальний посібник. – Одеса: Астропринт, 2001. – 556 с.
7. Трохимчук С.В., Федунь О.В. Політична географія світу: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 422 с.
8. Цюрупа М.В. Конфліктологія та теорії переговорів: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004. – 172 с.
9. Яценко Б.П. Політична географія: навч. посіб. – К.: Вид. Ін-ту сходознавства НАНУ, 2005. – 134 с.

Допоміжна

1. Бжезінський З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи. Львів, Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 236 с.
2. Брайчевський Ю., Стафійчук В. Корейська та російсько-українська війни: геополітичні паралелі. Збірник матеріалів науково-практичного круглого столу, 14 грудня 2022 р. Київ. Київ : «Альфа-ПК» 2023. С. 27-31
3. Бураков Ю. В. Теоретичні аспекти класифікації локальних війн та збройних конфліктів сучасності. Військово-науковий вісник. 2016. Вип. 25. С. 214-232.
4. Воєнні аспекти протидії «гібридній» агресії: досвід України : монографія / за ред. А. М. Сиротенка. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 176 с.
5. Возняк Т. Геополітичні контексти війни в Україні. URL: http://www.ji.lviv.ua/jilibrary/Vozniak/Geopolitychni%20konteksty%20vijnny%20v%20ukrajini/geopolytyka_zmist.htm
6. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. підручник. - К., 2012. – 416 с.
7. Дністрянський М.С. Політична географія та геополітика України: Навч. посіб. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с.
8. Зінько С. Іслам в сучасній світовій політиці. Львів : Простір-М, 2005. 278 с.
9. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Київ: Наш формат, 2017. 320 с.
10. Конфлікти, що змінили світ / Наталя Іщенко (Гумба), Ігор Попов, Павло Щелін та ін. Харків: Фоліо, 2020. 184 с.
11. Магда Є. М. Підсумки «гібридної п'ятирічки» (2014-2019 рр). Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини. 2019. Вип. 46. С. 65-71.
12. Макмастер Г. Поля битв. Боротьба за захист вільного світу. Київ : Наш формат, 2023. 424 с.
13. Макфейт Ш. Нові правила війни. Перемога в епоху тривалого хаосу. Київ : Наш Формат, 2023. 256 с
14. **Маслова Н. М., Мирза-Сіденко В. М.** Динаміка електоральних симпатій населення Кіровоградської області в контексті політико-географічних процесів в Україні / Н. М. Маслова, В. М. Мирза-Сіденко // Науковий вісник Херсонського державного університету – Серія: Географічні науки. – 2018. – № 9 – С. 62-68.
15. **Маслова Н. М., Мунтян П. П.** Сепаратизм в сучасному світі: суть, причини та регіональні різновиди // Н. М. Маслова, П. П. Мунтян // Матеріали обласної науково-практичної конференції «Стратегії інноваційного розвитку природничих дисциплін: досвід, проблеми та перспективи» (м. Кропивницький, 22 березня 2018 р.) // Збірник наукових праць. – Кропивницький. – ЦДПУ, 2018. – С. 218-227
16. Перепелиця Г. Генезис конфліктів на посткомуністичному просторі Європи. Київ : Стилос – ПЦ «Фоліант», 2003. 256 с.
17. Плохій С. Брама Європи. Харків : Книжковий клуб «КСД», 2019. 496 с.
18. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П.Яценко, В.І.Стафійчук, Ю.С.Брайчевський та ін.; за ред. Б.П.Яценка. – К.: Либідь, 2007. – 255 с.
19. Попович К. В. Гібридна війна як спосіб ведення війни: історичний та сучасний виміри. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Історія». 2016. Вип. 2 (35). С. 75-79. URL: <https://padlet.com/culturalproject/padlet-pel16tlkqbjb0lkr/wish/2688927380>.
20. Сірий С. Особливості локальних війн і воєнних конфліктів в умовах глобалізації. Політичний менеджмент. 2007. №2. С. 144-154. URL: <https://padlet.com/culturalproject/padlet-pel16tlkqbjb0lkr/wish/2688927913>.
21. Стафійчук В. І. Геоконфліктологія – новий напрям суспільно-географічних досліджень. Сучасні проблеми розвитку географічної науки і освіти в Україні: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. 26-28 лист. 2015 р. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2015. С. 142-144.
22. Стафійчук В.І. Географія політичних конфліктів у сучасному світі. Четверті Сумські наукові географічні читання : збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції, 11-13 жовтня 2019 р. Суми [Електронний ресурс] : Сумський ДПУ ім. А. С. Макаренка, Сумський відділ Українського географічного товариства, 2019. С. 96-104.
23. Тимошенко В. Стафійчук В. Політико-географічні аспекти визнання незалежності Республіки Косово. Географія та туризм. 2016. Вип. 36. С. 163-172 .
24. Global Terrorism Index 2022 : веб-сайт. URL: <https://www.visionofhumanity.org/wpcontent/uploads/2022/03/GTI-2022-web-09062022.pdf> 39. Poppyfield : веб-сайт. URL: <http://poppyfield.org/>
25. Wars since 1900 : веб-сайт. URL: http://www.war-memorial.net/wars_all.asp?q=3
26. Taylor, Pater T. Political geography: world – economy – nation – state and lokality. - London, 1985.

5.2. Методичне забезпечення

1. Силабус з дисципліни «Геоконфліктологія».
2. Тексти лекцій (в електронному варіанті).
3. Методичні розробки практичних занять (в електронному та паперовому варіанті)
4. Матеріали в навчальному класі «Геоконфліктологія» на освітній платформі Google Classroom

5.3. Інформаційні ресурси

1. Conflict Barometer : веб-сайт. URL: <https://hiik.de/konfliktbarometer/bisherige-ausgaben/>
2. <http://www.nato.int> – офіційний сайт НАТО.
3. <http://www.un.org> – офіційний сайт ООН.
4. <http://www.worldbank.org> – звіти про розвиток Світового банку.
5. The Security Service (MI-5). – Режим доступу: <https://www.mi5.gov.uk/>
6. Матеріали International Crisis Group – Режим доступу: <https://www.crisisgroup.org/>
7. МЗС України. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/mfa/ua/4130.htm>
8. Представництво ООН в Україні. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua>
9. Служба зовнішньої розвідки України. – Режим доступу: <http://www.szru.gov.ua/>
10. «Чорноморська безпека». – Режим доступу: <http://www.nomos.com.ua/>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.